

Bgy/005-3/2023.
B 64.

Belényesi Csaba Egyéni vállalkozó
8300 Tapolca, Fő tér 1. 2/6.

Bejegyertyános Község Önkormányzata
9683 Bejegyertyános, Szabadság u. 12-14.
Lendvai Veronika
Polgármester Asszony

Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal
9682 Nyőgér, Petőfi S. u. 15.
Dr. Lendvai Róbert
Jegyző Úr

Iktatószám: BEÖNK.1-4/2023.

Tárgy: Lezárt ellenőrzési jelentés megküldése

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Jegyző Úr!

Tájékoztatom, hogy az éves ellenőrzési terv és az előzetes egyeztetés szerint, az ellenőrzési programnak megfelelően a belső ellenőrzés **Bejegyertyános Község Önkormányzatánál „A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése”** tárgyú ellenőrzést elvégezte, amelyről az egyeztetett, lezárt ellenőrzési jelentést ezúton megküldöm.

Tapolca, 2023. április 26. **BELÉNYESI CSABA**
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
i. 8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6
Telefon: (87) 510-108, 109

Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető
regisztrációs szám: 5113024

Belényesi Csaba Egyéni vállalkozó
8300 Tapolca, Fő tér 1. 2/6.

Iktatószám: BEÖNK.1-5/2023.

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás,
az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése
Bejcgertyános Község Önkormányzatánál**

I.
AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző szervezet:	Belényesi Csaba egyéni vállalkozó belső ellenőr
Az ellenőrzés tárgya és célja:	A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése annak megállapítása, hogy az önkormányzatnál a helyi adókkal kapcsolatos tevékenység megfelelően szabályozott-e?
Ellenőrzött szervezet(ek):	Bejcgertyános Község Önkormányzata 9683 Bejcgertyános, Szabadság u. 12-14.
Az ellenőrzés helyszíne:	Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal 9682 Nyőgér, Petőfi S. u. 15.
Az ellenőrzés típusa:	szabályszerűségi
Vonatkozó jogi háttér:	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet, az önkormányzat 2023. évi Belső ellenőrzési munkaterve.
Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszertanok:	Dokumentum alapú, szűrőpróbaszerű
Ellenőrzött időszak:	2022. év
Ellenőrzés terv időtartama:	2023. március 13. – 2023. március 22. között
Időigény (ellenőri munkanapok száma):	5 belső ellenőri nap
Az ellenőrzést végző belső ellenőr/vizsgálatvezető:	Belényesi Csaba Belső ellenőr/ belső ellenőrzési vezető Reg.szám: 5113024
Megbízólevelének száma:	BEÖNK.1-3/2023.
Az ellenőrzésben közreműködő belső ellenőr:	Molnár Erika belső ellenőr Reg.szám: 5113112
Jelentéstervezet elkészítésének határideje:	2023. április 6.
Jelentés véglegesítésének tervezett határideje:	2023. április 20.
Az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezető:	Lendvai Veronika polgármester, Dr. Lendvai Róbert jegyző

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Bejcgertyános Község Önkormányzatánál „A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése tárgyú ellenőrzés a 2023. évi belső ellenőrzési terven, a BEÖNK.1-2/2023. iktatószámú ellenőrzési programon alapult.

Bejcgertyános Község Önkormányzatának pénzügyi-, számviteli-, gazdálkodási, helyi adókkal kapcsolatos feladatait a Nyögéri Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Az ellenőrzés során kialakított véleményem a vizsgált területről összességében a következő:

A települési önkormányzatok saját bevételei között meghatározó szerepe van a gazdasági önállósulás egyik eszközének, a helyi adók rendszerének. A helyi adók befizetéséből származó bevételeket, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) felhatalmazása alapján 1991. január 1-jétől volt lehetőség bevezetni. Az önkormányzat autonóm módon dönt arról, hogy gazdálkodási feladatainak teljesítése és az ehhez szükséges forrásképzés érdekében él-e, és milyen mértékben - a törvény keretei között - a helyi adóztatás eszközével. A helyi adópolitika meghatározása a gazdasági program része, végrehajtása magában foglalja az egyes adónemek bevezetését, módosítását, az adómérték, kedvezmények, mentességek, valamint a helyi adóztatás részletes eljárási szabályainak rendelettel történő megállapítását.

Bejcgertyános Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta önkormányzati rendeletét a helyi adókról, mellyel az önkormányzatnál a magánszemély kommunális adója és a helyi iparüzési adó kerültek bevezetésre.

Az adóigazgatásban a folyamatba épített vezetői ellenőrzés, a belső kontrollrendszer - a jelentésben tett megállapítások szerint - jól működött, de a kontrollrendszer folyamatos továbbfejlesztésére, a korrekciós intézkedések megtételére továbbra is szükség van.

Az adóhátralékok behajtására, csökkentésére tett intézkedések hatékonysága 2022. évben nőtt.

Az ellenőrzés során tett megállapítás alacsony jelentőségű, mely alacsony kockázattal jár, intézkedési terv készítését nem igényli.

Összefoglalásként megállapítható, hogy az önkormányzatnál a helyi adókkal kapcsolatos tevékenység megfelelően szabályozott.

Az ellenőrzés „megfelelőnek” ítélt területei minden tekintetben megfelelő belső kontrollokkal rendelkeztek, és minőségi teljesítményt mutattak.

A megállapítások nem jeleznek komolyabb hiányosságot a belső ellenőrzési pontok, folyamatok rendszerében, a szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvekben, eljárásokban. Az ilyen területeken gyakorlott, hozzáértő munkaerő dolgozik, amely képes a célkitűzések megvalósítására, a kockázatok megfelelő kezelésére.

Összefoglalásként megállapítható, hogy az ellenőrzés során az önkormányzat vezetőivel és munkatársaival az együttműködés megfelelő volt. Megalapozott véleményt lehetett kialakítani, mivel valamennyi, az ellenőrzés lefolytatását biztosító, a megállapításokat alátámasztó dokumentumot rendelkezésre bocsátottak, az ellenőrzés során felmerülő kérdések az érintettekkel egyeztetésre kerültek.

Bejegyztyános, 2023. április 26.

BELÉNYESI CSABA
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
L.: 8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6
Telefon: (87) 510-108, 109

Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető/belső ellenőr
regisztrációs szám: 5113024

III. MEGÁLLAPÍTÁSOK

Bejegyertyános Község Önkormányzatánál elvégzett helyszíni ellenőrzésre, a hatályos jogszabályi előírásokra, a BEÖNK.1-2/2023. iktatószámú ellenőrzési program vizsgálati szempontjaira alapozva, az ellenőrzési program 1. sz. mellékletében foglalt dokumentumok felülvizsgálata alapján a belső ellenőrzés a következő megállapításokat tette:

1. A helyi adópolitika kialakítására, a helyi adóztatás eredményességére tett intézkedések értékelése

A települési önkormányzat saját bevételei között meghatározó szerepe van a helyi adó bevételeknek. Az önkormányzat a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) felhatalmazása alapján, autonóm módon dönt arról, hogy gazdálkodási feladatainak teljesítése és az ehhez szükséges forrásképzés érdekében él-e, és milyen mértékben a helyi adóztatás eszközével. A helyi adópolitika meghatározása a gazdasági program része, végrehajtása magában foglalja az egyes adónemek bevezetését, módosítását, az adómérték, kedvezmények, mentességek, valamint a helyi adóztatás részletes eljárási szabályainak rendelettel történő megállapítását.

1.1. Az önkormányzat gazdálkodásának egyensúlyban tartásához szükség van a helyi adóbevételek növelésére, de figyelembe kell venni az adóalanyok teherbíró képességét. Olyan adópolitikát kell kialakítani, amely az állandó lakosok terheit nem növeli, sőt, a letelepedésre ösztönöz.

1.2. Bejegyertyános Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg 6/2015. (IX. 15.) önkormányzati rendeletét a helyi adókról. Fentiek figyelembevételével az önkormányzatnál a magánszemély kommunális adója és a helyi iparűzési adó kerültek bevezetésre.

A helyi adókról szóló rendeletben megállapították az adók típusát, mértékét. A mentességeket a helyi viszonyoknak megfelelően határozták meg.

1.3. A helyi adózási folyamatok kezelése, a bevételek feldolgozása, az ASP rendszer önkormányzati adórendszer elnevezésű szakrendszerével történik.

A helyi adókkal kapcsolatos gazdasági eseményeket, zárási feladatokat az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX.19.) NGM rendelet szabályozza, melyet a Számlarend 6. pontjában meghivatkoztak. A könyvelés során fenti jogszabály szerint jártak el.

1.4. Az önkormányzat Képviselő-testülete a 2022. évi költségvetésbe betervezett helyi adóbevételeket jóváhagyta, azok felhasználását a működési- és fejlesztési kiadások fedezeteként határozta meg.

A jegyző a helyi adókból származó bevételekről, annak felhasználásáról, a helyi adókkal kapcsolatos tapasztalatokról minden évben beszámolt a képviselő-testület részére.

2. Az önkormányzati adóigazgatás, végrehajtás hatékonyságának, eredményességének értékelése

2.1. Az önkormányzat adóügyi ügyintézője az adózók részére 2022. évben március és szeptember hónapban küldte ki az Értesítőket folyószámlájuk egyenlegéről. Azoknak az adófizetőknek, akik adófizetési kötelezettségüknek határidőben nem tettek eleget, 2023. első negyedévében egyenlegértesítők kerültek kiküldésre. A hátralékosok ily módon felszólításra kerültek annak érdekében, hogy a költségvetésben betervezett adóbevételek teljesüljenek, mivel a bevételi elmaradás veszélyeztetheti a költségvetés egyensúlyát. A jegyző megtette azokat az intézkedéseket, mellyel az önkormányzat tervezett adóbevételeinek teljesítését biztosíthatták.

A képviselő-testület a vizsgált időszakban nem élt – az Air. 89. § (1) bekezdésének d) pontjában szabályozott – az adóellenőrzés elrendelés jogával, az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adók esetében adóellenőrzés lefolytatását elrendelő határozatot nem hozott. A vizsgált időszakban meghozott határozatokkal szemben az adóalanyok részéről jogorvoslati kérelemmel nem éltek, a határozatok saját hatáskörében történő módosítására nem került sor.

2.2. Bejcgyertyános Község Önkormányzatánál 2022. évben nem volt végrehajtási cselekmény.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a hátralékokat folyamatosan vizsgálják felül, abból a behajthatatlannak minősíthető tartozások/követelések összegét vezessék ki a hátralékok állományából. Ez a könyvviteli mérlegben kimutatott hátralék összegének valódisága, a mérleg hitelessége szempontjából fontos értékelési elv. A kimutatások 2022. évben nem tartalmaztak behajthatatlan követelést.

Az Áhsz. előírásai alapján az államháztartás szervezetei a könyveikben és a könyvviteli mérlegükben nem szerepeltethetnek olyan követeléseket, amelyek pénzügyi teljesülésére már nincs esély, a követelés értékét a számviteli nyilvántartásból ki kell vezetni. A behajthatatlan követelés leírását az államháztartási szervezet a jogszabályi rendelkezés alapján - Számlarendben szabályozottak szerint - saját hatáskörben köteles végrehajtani (az irányító szerv külön engedélyére vagy önkormányzati rendeletre nincs szükség).

Az önkormányzat az ellenőrzött időszakban törekedett az adóhátralékok behajtásának, a végrehajtások intézésének hatékonyságára, eredményességére. Mindezek mellett a feladatok ellátása megfelelő színvonalon történt.

2.3. Az adóigazgatásban dolgozó köztisztviselő részére teljesítményértékelési rendszert nem dolgoztak ki, illetve ehhez kapcsolódó ösztönzési rendszert nem működtettek. Az adóigazgatási feladatok ellátásába külső erőforrásokat nem vontak be.

2.4. Az önkormányzatnál fizetési könnyítést nem engedélyeztek, méltányossági jogkör gyakorlására az Art. nem nyújt lehetőséget.

3. A helyi adók tervezésének, pénzügyi teljesítésének ellenőrzése

3.1 Bejegyzett Község Önkormányzatának 2022. évi helyi adóbevételei

Közhatalmi bevételek megnevezése	Eredeti előirányzat Ft-ban	Módosított előirányzat Ft-ban	Teljesítés Ft-ban	Teljesítés %-ban
Magánszemély kommunális adója	730 000	730 000	1 305 331	178,8
Helyi iparüzési adó	4 250 000	4 250 000	4 546 388	107,0
Egyéb közhatalmi bevétel	10 000	10 000	15 884	158,8
Közhatalmi bevételek összesen:	4 990 000	4 990 000	5 867 603	117,6

Az ellenőrzött időszakban befolyt helyi adóbevételek az önkormányzatok költségvetésének eredeti előirányzataihoz viszonyítva átlagosan 117,6 %-ra teljesültek.

Az önkormányzat 2022. évi könyvviteli mérlegében - a könyvelő program által előállított zárasi összesítő alapján - a kötelezettségek között kimutatták a helyi adók befizetéseiből keletkezett túlfizetést, illetve követelésként a befizetések elmaradásából származó hátralékot.

A helyi adók értékvesztését a 3581. Követelések közhatalmi bevételek értékvesztése és annak visszairása főkönyvi számlán elszámolták.

3.2. A 2022. évre előírt helyi adók hátralékállományát az adóalanyok fizetési morálja, jövedelmi helyzetük határozta meg.

A hátralékok behajtását a fizetési felszólítások mielőbbi kiküldésével segítették, szigorították.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a könyvvizetés év végi zárásakor a behajthatatlannak minősített követeléseket a könyvvitelből, a költségvetési mérlegből vezessék ki.

A helyi adók hátralékainak, túlfizetésének, értékvesztésének összegét az ASP szoftver ADÓ szakrendszerében előállított nyilvántartásokkal, főkönyvi kivonattal egyezően szerepeltették a 2022. évi könyvviteli mérlegben.

Kimutatás adónemenként hátralék és túlfizetés 2022. december 31-i összegéről (Ft-ban)

Adónem megnevezése	Hátralék	Túlfizetés
Magánszemély kommunális adója	218 360	96 162
Helyi iparüzési adó*	2 472 707	619 636
Gépjárműadó	43 618	20 984
Pótlék	63 391	339
Összesen:	2 798 076	737 121

*** A helyi iparüzési adónál kimutatott hátralék a 2022. évi és a 2023. évre előlegként előírt, 2023. márciusban fizetendő adó összegét tartalmazza.**

3.3. A helyi adóhátralék állományának csökkentése érdekében a számlaegyenlegeknek, fizetési felszólításoknak az adózók részére történő rendszeres kiküldésével intézkedtek. *A felszólító levelek kiküldésén túl személyes interjúk, az adózó telefonon történő megkeresése is hatással lehetnek az elmaradt közhatalmi bevételek befizetéseire, a hátralékok csökkentésére.*

4. A helyi adók nyilvántartásának, a belső kontrollok kialakításának ellenőrzése

4.1. A Számviteli politika főbb irányainak meghatározásáért, elkészítéséért és jóváhagyásáért, annak végrehajtásáért a szervezet vezetője a felelős.

Az önkormányzat Számviteli politikájában - jogszabályi előírásnak megfelelően - a következő, helyi adókkal összefüggő tartalmi elemeket rögzítették:

A megbízható valós összkép kialakítása tekintetében a számviteli elszámolás és értékelés szempontjából mi tekintendő lényeges-nem lényeges összegnek, jelentős-nem jelentős összegnek (Vhr. 8. § (5) bek.). Megjelölték a számviteli törvényben megfogalmazott alapelveket és azok érvényesülését.

Meghatározták az értékvesztés elszámolásának, illetve visszairásának szabályait, a könyvvizetés módját. A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével az ASP szakrendszer által előállított adatok alapján határozták meg.

Az ASP szakrendszerben rögzítették az analitikus nyilvántartások formáját, tartalmát és vezetésének módját, a főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, a könyvviteli zárlati feladatokat és időpontjait, mely rendelkezések a számvitel zárt rendszerét biztosították.

Az önkormányzatoknál a helyi adók könyvelése az ASP szoftver ADÓ moduljában történt. A program alkalmas az Áhsz-ben előírt számviteli elszámolások végrehajtásához szükséges adatok előállítására.

Az adóprogram biztosította - a zárási összesítő, a hátralékosok és a túlfizetők listája segítségével - a legalább negyedévente szükséges főkönyvi egyeztetések megvalósíthatóságát.

A költségvetési bankszámla adóbeszedési alszámláinak forgalmáról és egyenlegéről küldött hitelintézeti értesítés alapján a jóváírásokat költségvetési bevételként, a terheléseket az Ámr. 103. §-ának (8) bekezdésében foglaltak figyelembevételével számolták el közvetlenül a megfelelő adóbeszedési számlával szemben. Az adóbevételek a főkönyvi kivonat megfelelő főkönyvi számláin megjelentek.

4.2. A helyi adók nyilvántartásának létrehozásáról, a nyilvántartások tartalmáról, vezetéséről és kezeléséről A települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról a 44/2007. (XII. 29.) PM rendelet rendelkezik.

Az önkormányzatnál az ASP programmal tartják nyilván az adózók törzsadatait, az adó kivetések- és befizetések adatait. A hátralékokról, túlfizetésekről adózónkénti, illetve összesített kimutatást készítettek. A 2022. év zárási listáit, összesítő kimutatásait, a havi pénzforgalmi jelentéseket elkészítették, azokat a Magyar Államkincstár részére határidőben megküldték, ezzel az információszolgáltatási kötelezettségnek eleget tettek.

A pénzügyi és adóügyi előadó a Magyar Államkincstár által előírt egyeztetéseket (nyitó hátralék, nyitó túlfizetés, folyó évi terhelés) elvégezte, melynek során eltéréseket nem állapítottak meg, a kincstár az adózárást befogadta. A főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások, kimutatások egyeztetéseit elvégezték.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a kimutatásokon az egyeztetés elvégzését aláírással és dátummal igazolják.

Az adók befizetéséről szóló bizonylatokat, számlakivonatokat, a számítógépes programból kinyomtatott befizetések, utalások listáját adófajtánként, időrendi sorrendben, rendezetten kezelték. A helyi adók bejelentéséhez, bevallásához - a Hatv. szerint - szükséges dokumentumokat/bevallásokat az adóalanyok ügyiratai tartalmazták. Az ASP rendszer az adóalanyokról egyedi nyilvántartás vezetésének lehetőségét biztosítja. Az adózók részére kiküldött dokumentációk (befizetés időpontjai, egyenlegközlés határidők, pótlékok) átvétele tértivevényen történt.

4.3. Az adóigazgatásban a belső kontrollok kialakításáról, működtetéséről, a helyszíni ellenőrzésekről az ellenőrzés az alábbi megállapításokat tette:

- A jegyző a jegyzői intézkedésben és a munkaköri leírásokban szabályozta a kiadmányozás rendjét.
- Az adóigazgatásban foglalkoztatott köztisztviselő munkaköri leírása részletesen tartalmazta az adóügyekkel kapcsolatos feladatait, munkakapcsolatait.
- A vizsgált évben ügyintézési határidőn túl elintézett adóigazgatási ügy nem volt, határidő elmulasztása miatt eljárási illeték visszafizetésére nem került sor.

Összefoglalásként megállapítható, hogy az önkormányzatnál a helyi adókkal kapcsolatos tevékenység megfelelően szabályozott.

IV. JAVASLATOK

Az ellenőrzés megállapításaira alapozottan a jegyző részére az alábbiakat javaslom:

1) a kimutatásokon az egyeztetés elvégzését (zárási időpontban a főkönyv, analitika, mérleg és mellékletek) aláírással és dátummal igazolják,

Bejegyertyános, 2023. április 26.

BELÉNYESI CSABA
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám 54057133-3-39
L: 8300 Tapolca Fő tér 1. II/6
Telefon (87) 510-108 109

Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető
regisztrációs szám: 5113024

A végleges jelentést átvettem:

Bejegyertyános, 2023. április 28.

Dr. Lendvai Róbert
jegyző

Bejegyertyános Község Önkormányzata
9683 Bejegyertyános, Szabadság u. 12-14.

Iktatószám: BEÖNK.1-6/2023.

TELJESÍTÉS IGAZOLÁS

Igazolom, hogy **Belényesi Csaba egyéni vállalkozó belső ellenőr**, a Sárvári Kistérség Többcélú Kistérségi Társulás által kötött feladat-ellátási szerződés alapján, az önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzési terve szerint a belső ellenőrzési feladatot **Bejegyertyános Község Önkormányzatánál „A helyi adók megállapítására vonatkozó szabályozás, az adóbevételek tervezésének, teljesítésének ellenőrzése”** tárgyban elvégezte.

A belső ellenőr a véglegesített ellenőrzési jelentés egy példányát a **Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője** részére átadta.

Bejegyertyános, 2023. április 28.

Dr. Lendvai Róbert
Jegyző